

SPN - Svenskt Palliativt Nätverk

Nyhetsbrev – mars 2018 nr 158 årgång 17

Avhandling

Susanne Lind disputerade i februari 2018 vid Karolinska Institutet på avhandlingen - **Implementering av kunskapsbaserad palliativ vård inom akutsjukvården: hinder, möjligheter och erfarenheter**

Om avhandlingen:

I Sverige avlider drygt 90 000 personer årligen och cirka en tredjedel av dödsfallen sker på akutsjukhus. Tidigare studier har visat på svårigheter att ge palliativ vård på sjukhus, exempelvis sent ställningstagande till vård i livets slutskede och bristande information/kommunikation till patient och närstående om vårdens mål och inriktning. Under 2012 respektive 2013 publicerades Nationellt vårdprogrammet för palliativ vård samt Nationellt kunskapsstöd för palliativ vård i livets slutskede.

Det övergripande syftet med avhandlingen var att studera implementering av kunskapsbaserad palliativ vård inom akutsjukvården.

I studie I granskades förekomsten av kvalitetsindikatorer för palliativ vård och vård i livets slutskede i befintliga nationella riktlinjer/vårdprogram. Resultatet visade att endast ett fåtal kvalitetsindikatorer (11/240) var relevanta för palliativ vård.

I studie II undersöktes uppfattningen om de två ny-publicerade dokumenten samt hinder och möjligheter för implementering bland landstingspolitiker samt chefsläkare och vårdpersonal på akutsjukhus. Resultatet visade på en låg grad av kännedom om dokumenten. Hindrande faktorer för implementering som beskrevs var vårdkulturen, hög arbetsbelastning samt bristande samarbete och kommunikation mellan professionerna. En främjande faktor bland vårdpersonalen var en vilja/önskan att lära sig mer om palliativ vård.

Utifrån resultaten i studie I och II och med stöd av ramverket Promoting Action on Research Implementation in Health Services (PARIHS) utvecklades en implementeringsintervention för att stödja användningen av symtomskattningsformuläret Integrated Palliative care Outcome Scale (IPOS).

Interventionen innehöll information, utbildning, interna och externa faciliterare samt klinisk användning av IPOS under 12 veckor. Interventionen testades vid tre akutsjukvårdsavdelningar samt en specialiserad palliativ vårdenhet. I studie III och IV utvärderades intervention med hjälp av en kombination av kvalitativa och kvantitativa analysmetoder. De kvantitativa resultaten visade att förekomsten av IPOS i patientjournalerna varierade stort mellan avdelningarna: från 6% till 53%. Även deltagandet i utbildningen varierade: av alla sjuksköterskor/undersköterskor vid respektive avdelning deltog från 6% till 83% i ≥ 2 utbildningsmoduler. Endast ett fåtal läkare deltog. Resultaten från akutvårdsavdelningarna visade en signifikant association mellan vårdpersonalens deltagande i utbildningsmodulerna och förekomsten av IPOS i patientjournalerna. De kvalitativa resultaten visade att ledarskap och stöd från faciliterare var viktiga faktorer för att IPOS ska användas. Användningen av IPOS bidrog till ett personcentrerat förhållningssätt i vården av patienter med palliativa behov. Vårdpersonalen upplevde dock osäkerhet i att närma sig svårt sjuka patienter och deras närstående samt hur palliativ vård kan integreras inom akutsjukvården.

Sammanfattningsvis visar resultaten att spridningen av kunskapsstödet och vårdprogrammet för palliativ vård inte är optimal inom akutsjukvården. Flera av de faktorer som beskrevs som hinder inför en kommande implementering i delstudie II, hög arbetsbelastning samt otillräcklig kommunikation och teamarbete, återkom som hinder för implementeringen vilket tyder på att den framtagna strategin inte vara tillräckligt stödjande för att implementera IPOS. Ytterligare studier bör genomföras för att stödja implementering av palliativ vård såväl som symtomskattningsformulär inom akutsjukvården.

Susanne Lind
susanne.lind@esh.se

[Klicka här för att komma till avhandlingen](#)

Nu är det snart dags!

Du har väl inte glömt att anmäla dig?

STOCKHOLM
21-22 MARS 2018

www.palliativ2018.se

För mer information och anmälan

Avhandling

Erika Berggren disputerade i november 2017 vid Karolinska Institutet på avhandlingen -
A continuing educational intervention in primary health care using the ConPrim model

Om avhandlingen:

Avhandlingen handlar om att utvärdera en intervention om nutritionsvård till patienter med vård i hemmet där en interprofessionell fortbildningsmodell anpassad till primärvården användes, ConPrim® Continuing education in Primary health care.

De viktigaste resultaten var:

Att distriktssköterskor och distriktsläkare ansåg att ConPrim® modellen (med tre delar) applicerad i interventionen var lämplig, att designen av webprogrammet och case-seminariet var attraktivt.

Att de kunde använda vad de hade lärt sig om nutritionsvård i den kliniska vardagen (studie I). Med undantag av den praktiska övningen så ansåg deltagarna att tidsåtgången för fortbildningen var acceptabel.

Studie II, visade statistiskt signifikanta effekter i totalt 20 av de 32 påståendena dvs. i samtliga påståenden om förtrogenhet med viktiga begrepp och om kunskap viktig för nutritionsvård i ett palliativt skede och samtliga påståenden om samarbete med andra vårdgivare och i två av påståendena som gällde faktakunskap om viktiga aspekter av nutritionsvård (2 av 14 påståenden).

Studie III, visade statistiskt signifikanta förbättringar för både distriktssköterskor och distriktsläkare i huvudområdena 1 och 2, och för distriktsläkare i huvudområde 3. Den totala interventionseffekten var signifikant i samtliga tre huvudområden ($p = 0.000 - p = 0.004$). I studie IV konstruerades en teoretisk modell som beskriver hur distriktssköterskor och distriktsläkare förhandlar frågan om ansvar för nutritionsvård genom en uniprofessionell dialog (vilken inte leder till interprofessionellt lärande) eller en pågående interprofessionell dialog (vilken under vissa förhållanden kan leda till interprofessionellt lärande).

Fortbildningsintervention "Nutritionsvård till patienter med vård i hemmet" som utvecklades med hjälp av ConPrim®-modellen är en lovande intervention för primärvården. Den kan skapa förutsättningar för att distriktssköterskor och distriktsläkare kan nå fördjupad förståelse för patienters behov av nutritionsvård, för samarbete och för god nutritionsvård i praktiken.

Jag skulle gärna fortsätta med min forskning. Det behövs också forskning när det gäller interventionens resultat i den kliniska praktiken vad gäller teamarbete och patientens upplevelse av nutritionsvård, hälsa och välbefinnande. ConPrim®-baserade interventioner behöver också prövas inom andra ämnesområden som inom symtomområdet smärta. Den grundade teoretiska modellen kan även utvecklas till ett verktyg i utbildningar av lärare i case-metodik för att skapa förståelse för den interprofessionella lärandeprocessen i diskussionerna i case-seminarier. Vidare kan det bli aktuellt att undersöka effekten av enbart till exempel det webbaserade programmet och resultatet av hela ConPrim® med samtliga tre delar.

Erika Berggren
Erika.berggren@sl.se

Utbildningsdag 16 april 2018 Mellannorrlands Hospice, Sundsvall

Alla som arbetar inom vård och omsorg hälsas välkomna att delta!

Kursavgift:
medlemmar i UFPO 700 SEK
Icke medlemmar 1400 SEK
Anmäl dig innan 1 april.

För att ta del av programmet och anmälan

Specialistsjuksköterskeprogrammet - inriktning palliativ vård

Våren 2019 startar Ersta sköndal Bräcke Högskola och Sophiahemmet Högskola en ny, gemensam utbildning

Ansökan hösten 2018

Mer information kommer finnas på högskolornas respektive hemsidor

Ersta Sköndal Bräcke högskola

Sophiahemmet Högskola

Boklotteri

Vi har av Carlssons förlag fått tre exemplar av boken Att ha funnits : med och utan Anna, av Kerstin Dahlbäck att lotta ut.

Om boken står:

"Det är inte meningen att föräldrar ska överleva sina barn. Det är det värsta som kan hända en", sa Astrid Lindgren med syftning på sin bortgångne son Lars.

Anna var fyrtioett år, när hon avled, och in i det sista engagerad i både sitt arbete och sina uppgifter inom mänskliga rättigheter. Hon var också en älskad dotter.

... att ha funnits är ett vittnesmål om främst hennes styrka och mod, men också vårdens begränsningar och en mammas sorg.

Kerstin Dahlbäck är professor emeritus i litteraturvetenskap och tidigare dekan vid Humanistiska fakulteten, Stockholms universitet. Hennes specialområde är författarbrevet; hon har bl.a. skrivit om och utgivit brev av August Strindberg och Hjalmar Bergman.

Vill du vara med på utlotningen av böckerna så skicka e-post till infospn@stockholmssjukhem.se senast den 8 april 2018 och glöm inte att skriva namn och adress dit boken ska skickas om du vinner.

Förra månadens böcker vanns av: Susanne Arvidsson, Umeå, Anna Meling, Finspång, Abraham Bilge, Örebro, Anna Johansson, Halmstad och Ingrid Johansson, Söderköping

KERSTIN
DAHLBÄCK

... ATT HA
FUNNITS

Med och utan Anna

carlsson

**The 3rd ICPCN Conference
30 May - 2 June Durban, South Africa**

ICPCN - International children's palliative care

network

Registration now open

[Läs mer och registrera dig](#)

Vänliga hälsningar

Jenny Söderström

Palliativt Centrum
Stockholms Sjukhem

Carl Johan Fürst

Palliativt utvecklingscentrum
Lund

Detta nyhetsbrev har gått ut till alla som anmält intresse för att delta i nätverket.
Har du bytt e-postadress, vänligen hör av dig till infospn@stockholmssjukhem.se